

Je li MATICA HRVATSKA pretvorena 'u korumpiranu interesnu skupinu'?

Piše: MARKO CURAČ

Dugogodišnja članica Matice hrvatske dipl. ing. kem. Mare Prpić iz Petrinje podnijela je Općinskom državnom odvjetništvu u Zagrebu, 22. svibnja 2018., kaznenu prijavu zbog nezakonitih radnji u financijskome poslovanju protiv dužnosnika Matice hrvatske koji su obnašali dužnosti od 2006. do 2012. i pritom kao dokaz priložila nalaz nekadašnjega poslovnoga tajnika dr. sc. Augusta Turina. U kaznenoj prijavi dostavljenoj *Hrvatskome tjedniku*, Mare Prpić predlaže da Općinsko državno odvjetništvo poduzme sve zakonom predviđene radnje i protiv osumnjičenika pred nadležnim sudom pokrene kaznene postupke kako bi se konačno utvrdilo činjenično stanje te provedli postupci kojima bi se odredile kazne za kaznena djela. Prpić u prijavi navodi kako joj je desetak dana nakon što je 3. svibnja 2018. ograncima Matice hrvatske poslala pismo o nužnosti uvođenja reda u Središnjicu, anonimno dostavljen dokument za koji su joj pravnici rekli da je dokaz o kaznenome djelu, a da je neprijavlivanje kaznenoga djela također kazneno djelo te da je zato odlučila podnijeti kaznenu prijavu. Navodi kako je nakon 'precizno utvrđenih teških nezakonitih radnji', od strane poslovnoga tajnika Matice hrvatske, dr. sc. Augusta Turine, kako se čini, Matica hrvatska pretvorena 'u korumpiranu interesnu skupinu' u kojoj 'odabrani' nezakonitim radnjama stječu ogromne 'zarade' iz različitih izvora, a između ostaloga i iz sredstava Ministarstva kulture, dakle državnoga proračuna. Poslovni tajnik Matice hrvatske dr. sc. August Turina, kako navodi, specificirao je niz kaznenih djela te načinio o tome pisani nalaz

i dostavio ga Upravi i Nadzornome odboru: *Prijedlog za pokretanje izvanrednog postupka ocjene zakonitosti rada i odgovornosti glavnog tajnika Matice hrvatske Zorislava Lukića te ocjene zakonitosti rada udruge 'Matica hrvatska'*. Tadašnja je Uprava, kako se navodi u prijavi, utvrđene nezakonitosti u poslovanju zatajila, a dr. sc. Augusta Turinu smijenila te mu otkazala ugovor o radu. Kao dugogodišnja članica Matice hrvatske Mare Prpić, na kraju je kaznene prijave zapavila: *Bože, spasi Maticu hrvatsku od korumpirane uprave!* Dr. sc. August Turina izjavio je da je osim Upravi i Nadzornome odboru Matice hrvatske spomenuti Prijedlog, krajem 2012., dostavio Uskoku koji je predmet prosljeđio Dorhu. O postupku koji nije okončan dr. sc. Turina nije htio javno govoriti, ali je napomenuo kako je sud odlučio o njegovu povratku na posao, što se nikada nije dogodilo jer je u međuvremenu ukinuto njegovo radno mjesto, poslovnoga tajnika Matice hrvatske, koji je, uz ino, bio zadužen za unutarnju kontrolu.

Autor karikature Nikola Listeš

Hrvoje HITREC

Obnova Matoševe rodne kuće i kulturnoga centra u Tovarniku zorno pokazuje da se MATICA HRVATSKA izgubila u razumijevanju svoje uloge

Moji dodiri s Maticom hrvatskom bili su povremeni, ali ono što je bilo stalno u sve vrijeme komunističkoga sustava jest poštovanje koje je graničilo s divljenjem odvažnim ljudima što su doslovce stavljali glavu na panj za hrvatstvo, hrvatski nacionalni i kulturni identitet, kada je, znači, stara i slavna Matrix Croatica u najvećim mogućim uvjetima dostojno obavljala svoju misiju. Ako sam nešto pridonio svršetkom osamdesetih kao glasni pobornik ukidanja zabrane rada i postojanja Matice, sada je već zaboravljeno. Matica rediviva imala je, međutim, u samostalnoj hrvatskoj državi podosta razdoblja kada je svoju karizmu iz doba Deklaracije stavljala na kušnju pa se ili politizirala na pogrešan način i u jednome trenutku gotovo postala oporbni organizam, ili je poslila u doba dvonavratne vlasti neokomunistu u 21. stoljeću šutjela i ponašala se pomalo oportunistički, čak je i u doba nove agresije na hrvatski jezik djelovala kunktatorski ili nepotrebno mutila vodu (mislim na Matičin pravopis koji je na stanovit način otvorio put pravopisu Hrvatskoga instituta za jezik i jezikoslovlje, protiv kojega je ustala cjelokupna hrvatska kulturna javnost).

Imam dojam da je i nadalje, do naših dana, (ruko) vodeća struktura premalo angažirana u ključnim nacionalnim i kulturnim temama, prethi ili ponekad posve nevidljiva, što je u suprotnosti s tradicijom MH. Također, imam dojam, kao možda subjektivni motritelj, bez spoznaja što i tko u stvari vlada Maticom, da je stvoren uski krug ljudi koji su nedodirljivi, a njihovi mi interesi nisu poznati. Jedan slučaj u koji sam upleten svojom voljom, naime dovršetak

Ne želim vjerovati da je duboka država toliko moćna da pokušava preuzeti jednu tako staru i slavnu ustanovu

obnove Matoševe rodne kuće i kulturnoga centra u Tovarniku, zorno je pokazao da se Matica hrvatska pomalo izgubila u razumijevanju svoje uloge. Sve navedeno ne odnosi se, naravno na više od stotinu ogranaka

i sjajne ljude koji marljivo rade, a Zagreb i središnjica ustanove i nadalje im je svjetionik kao u stara vremena. Isto tako, nakladnička djelatnost, uključujući časopise (ne u svim razdobljima) raznolika je i bogata, pa u tom smislu treba odati priznanje onima koji pridonose, što ne poništava ukupan dojam o nedovoljnoj vidljivosti i nekim teško objašnjivim potezima struktura koje odlučuju o Maticinu angažmanu u sadašnjem vremenu kada je hrvatska kultura i opet na meti prisvajanja, krivotvorišta, a sve više postaje plijenom tzv. lijevoliberalnih krugova. Ne želim vjerovati da je duboka država toliko moćna da pokušava preuzeti jednu tako staru i slavnu ustanovu.

